

GREEN ROUTES | KRAKÓW

*Learning about sustainable trends in European cities
and promoting sustainable solutions in urban areas*

Green Routes

Erasmus+ Project Key Action 2: Cooperation for Innovation
n. 2020-1-DE02-KA204-007652

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

İçindekiler

<i>Rehber nasıl kullanılır?</i>	4
<i>Yeşil Rotalar</i>	5
<i>Krakow’da Yeşil Rotalar</i>	7
<i>İklim değişikliği ve şehir</i>	10
<i>Şehir çiftliği & paylaşım ekonomisi</i>	14
<i>Gıda Kooperatifi</i>	17
<i>Organik & Yerel Gıda Pazarı</i>	20
<i>Sürdürülebilir Kalkınma ve İklim Değişikliği ile Mücadele için Ortaklıklar</i>	24

Rehber nasıl kullanılır?

Bu rehberle bağlantıdaki Yeşil Rotalar web sitesinden indirilebilen "yeşil rotalar" adlı bir Artırılmış Gerçeklik Uygulaması eşlik etmektedir: <http://greenroutes.eu>.

İndirdikten sonra uygulamayı açın, menüden ilgili şehri seçin ve ekstra multimedya içeriğine erişmek için fotoğrafları çerçeveleyin.

Yeşil Rotalar

Avrupa şehirlerindeki sürdürülebilir eğilimler hakkında bilgi edinme

Doğal çevrenin kötüleşen durumu, yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan flora ve fauna türlerinin sayısı ve son olarak iklim değişikliğinin hızlanması, sadece gelecek nesillerin kaderi için gerçek tehditler değildir. Sürdürülebilir kalkınma tedbirlerinin önlemeye çalıştığı pervasız insan faaliyetlerinin olumsuz sonuçlarının birçoğu bugün bizi zaten etkilemektedir. Bunlar arasında örneğin doğal afetler ve bunlara eşlik eden açlık ve yoksullaşma olguları yer almaktadır. Küresel ısınma konusunda da bilim adamları hemen harekete geçmemiz gerektiği konusunda hemfikirler. Doğal kaynaklar söz konusu olduğunda da durum benzer şekilde kötüdür - birçok maden yatağı hâlihazırda tükenmektedir ve bunların çıkarılması giderek daha maliyetli ve ekosisteme zarar verici hale gelmektedir.

Sürdürülebilir kalkınma fikri, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılama kabiliyetini azaltmadan gerçekleşen sosyal ve ekonomik ilerlemeyi varsayar. Sürdürülebilir kalkınma teorisinin merkezinde, doğal çevrenin durumu ve gelecek nesiller için zenginliklerinin korunmasına yönelik kaygılar yer almaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma sadece insan faaliyetlerinin doğa üzerindeki olumsuz etkisini azaltmakla ilgili değildir, ancak bu şüphesiz birincil hedefidir. Özellikle yetişkin eğitimi, sürdürülebilir kalkınmanın üç boyutunun (ekonomik, sosyal ve çevresel) birbirine bağlanmasında bir itici güçtür ve bu BM'nin 2030 Gündemine katkıda bulunabilir. Sürdürülebilir kalkınma, insani kalkınma hedeflerine ulaşmanın yanı sıra doğal sistemlerin, ekonominin ve toplumun bağlı olduğu doğal kaynakları ve ekosistem hizmetlerini sağlama yeteneğini sürdürmek için düzenleyici bir ilkedir. Sürdürülebilir kalkınma için eğitime gerçek bir ihtiyaç vardır ve özellikle yaygın eğitimin etkisi çok yüksektir.

Yeşil Rotalar projesi, kendimiz ve çocuklarımız için daha iyi bir geleceğe doğru küçük bir atlama taşı olarak sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Yeşil Rotaların ana hedefi, kentsel alanlarda sürdürülebilir çözümleri ve eğilimleri teşvik etmek için bir araç seti oluşturmaktır. Bunu nasıl yapıyoruz? Yenilikçi dijital araçlar ve yaratıcı çözümler aracılığıyla.

Projenin tüm katılımcılarının toplum, kuruluşlar ve bireyler olarak daha sürdürülebilir olma konusunda bilinçli olmalarını istiyoruz. Yeni bilgilerini paylaşmaya, başkalarına öğretmeye, onları teşvik etmeye ve projeye katılmaya hazır olmalarını bekliyoruz.

Bu nedenle her bir ortak şehirde, şehrimizdeki en iyi sürdürülebilir yenilikçileri gösterecek 5 ilginç durak seçtik. Yeşil Rota kısa bir açıklamadan oluşuyor ve bir haritayı kapsıyor. Her durak 17 sürdürülebilir kalkınma hedefinden en az 3'ünü kapsamaktadır. 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri şunlardır; yoksulluğa son, açlığa son, sağlık ve kaliteli yaşam, kaliteli eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliği, temiz su ve sanitasyon, erişilebilir ve temiz enerji, insana yakışır iş ve ekonomik büyüme, sanayi, yenilikçilik ve altyapı, eşitsizliğin azaltılması, sürdürülebilir şehirler ve topluluklar, sorumlu üretim ve tüketim, iklim eylemi, sudaki yaşam, karasal yaşam, barış, adalet ve güçlü kurumlar, amaçlar için ortaklıklar.

Turlar, diğer proje sonuçları ve proje hakkında daha fazla bilgiyi <http://greenroutes.eu/web> sayfasında bulabilirsiniz.

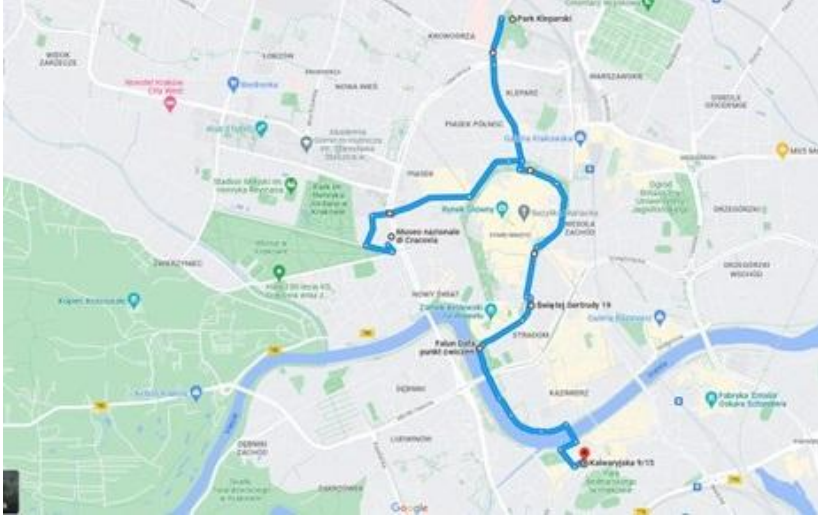
Şehrinizdeki sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir yenilikçiler hakkındaki bilgilerinizi buradan kontrol etmeyi unutmayın <http://greenroutes.eu/#>

Bu tur Euro-Idea Fundacja Społeczno-Kulturalna tarafından geliştirilmiştir.

Turun tadını çıkarın!

Krakow'da Yeşil Rotalar

Bisikletle 8,6 km (40 dakika), toplu taşımayla 3 saat - 5 durak

Harita: <https://goo.gl/maps/Z8YRJYVZWKnqZGHP8>

Polonya ve Kraków bir dizi olumlu süreç yaşıyor olabilir, ancak sosyal ve ekonomik gelişimleri açısından hala yakalamaları gereken çok şey var. Bu sadece sayısal değerlerle ifade edilmek zorunda değildir. Polonya vatandaşlarının sahip olduğu yaşam kalitesi de aynı derecede önemlidir. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin uygulanması Polonya için doğal bir süreçtir ve gelecek nesiller için yaşanacak daha iyi bir yer inşa etmenin bir sonraki aşamasıdır.

Sürdürülebilir kalkınma, şimdiki neslin ihtiyaçlarını karşılarken gelecek nesiller için de kalkınma fırsatlarını güvence altına alan bir dönüşüm süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu da ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınma alanlarındaki entegre faaliyetlerle

gerçekleştirilebilir. Şimdiki neslin ekonomik ve sosyal kalkınması, yenilenemeyen kaynaklar ve çevre pahasına sürdürülmemelidir. Bu aynı zamanda, gelişmeye ve kalkınmaya hakları olan gelecek nesillere karşı da taahhüdümüz olmalıdır.

Bu nedenle sürdürülebilir kalkınma geleneksel anlamda çevrenin korunması anlamına gelmemektedir. Öncelikle, yine de ekolojik alan ve ekonomik, çevresel ve sosyal yönlerin sinerjisi tarafından koşullandırılan kalkınma ile ilgilidir. Bu tür bir büyüme insanlar, çevre ve ekonomi için güvenli ve faydalı olmalıdır. Çevresel boyut, yaşamlarımızın kalitesi ve gelecek nesillerin yaşamları için kesinlikle çok önemlidir.

En uygun çözüm, sosyal liderler, yerel toplum temsilcileri, girişimciler ve kamu yönetimi sektörü liderleri arasında işbirliğini teşvik etmektir. Ancak birlikte çalışarak etkili bir alan yönetimi için bir ağ oluşturabiliriz.

Kraków Ulusal Müzesi

İklim değışikliđi ve řehir - Błonia Common / Můze

Adres: Al. 3 Maja 1, 30-062 Kraków

řehirler důnya yůzeyinin %2'sini kaplar ancak sakinleri kůresel enerji kaynaklarının %75'ini tůketer. Belirli kořullar altında, gůneř radyasyonundan ve farklı kentsel faaliyetlerden kaynaklanan ısı, řehirlerin yapılanma biđimi nedeniyle belirli alanlarda řehir sıcaklıklarının yůkselmesine neden olabilir.

Bu etki kentsel ısı adası olarak bilinir ve metropol alanlarının şevresindeki kırsal alanlardan řok daha sıcak olmasına neden olur. ısı, insanlar, arabalar, otobůsler, binalar ve yeraltı altyapısından gelen enerjiyle oluşur. Bu nedenle důnyanın dۆrt bir yanından bilim insanları şehirlerde yeşil alanların ۆnemini vurgulamaktadır.

Artan kentsel sıcaklıkları azaltmak iđin bazı stratejiler vardır. Sıcaklığa karşı můcadele edebiliriz.

ۆnerilerden biri, kentsel alanların ۆçte birinin yeşil tutulması ve Kraków'un havalandırma kanallarının korunarak şehirdeki ısıнын ۆnlenmesi ve en az indirilmesidir.

Daha serin yaz sıcaklıklarını geri getirebiliriz şayet:

1. Yůksek yeşilliklerle daha fazla yeşil alan yaratırsak (bu, sadece şimenler veya şayırlar yerine ağağlara ihtiyağımız olduğu anlamına gelir);
2. Yeřil duvarlar oluřturursak (ۆzellikle gůneye bakan cephelerde tırmanıcı bitkiler);
3. 3. Bina sahiplerini binalarını yalıtıma (uygun şekilde yalıtılmış binaların klimaya ihtiyağı yoktur) ve mimarları

uygun havalandırma sistemlerine sahip tasarımlar sunmaya teşvik edersek;

4. Mümkün olduğunca beton yüzeylerden kaçınırsak (örneğin park yerlerinin açık beton plakalarla kaplanması; kaldırımların yeşillik kuşaklarıyla (uzun otlar ve çalılıklar) bölünmesi; şehir meydanlarının en az %50 oranında yeşilliklerle kaplanması (yaprak döken ağaçlar özellikle değerlidir); otoparklara ağaç dikilmesi ve ağaçlara uygun şekilde bakılması (örneğin her dört park yerine bir küçük ağaç ve her sekiz park yerine bir büyük ağaç).

Polonya'nın su kaynakları zayıftır (Mısır'ınkilerle karşılaştırılabilir). Kuraklığı önlemek için Kraków'un pek çok yeşil alanında çim biçilmemekte, bu sayede zemindeki nemin korunması amaçlanmaktadır.

Çiçek tarhları ve kır çiçeği çayırıları, hantal ve masraflı çim alanlara karşı çevre dostu bir alternatiftir. Yaban hayatını desteklerler. Zenginlikleri ve çeşitlilikleri ile faydalı böcekler ve diğer küçük hayvanlar için de bir yaşam alanı sağlarlar.

Kraków bir havzada yer almaktadır; kuzeyde ve doğuda tepelerle, güneyde dağlarla ve batıda inişli çıkışlı yaylalarla çevrilidir. Bu nedenle şehir uzun yıllar boyunca hava kirliliği ile mücadele etmiştir. Geçmişte hava kirliliğinin başlıca nedeni kömür yakılan ev fırınlarıydı ve bu kirlilik üretim tesisleri ve trafikle daha da artıyordu. Duman Kraków'da o kadar büyük bir sorundu ki, şehir yetkilileri katı yakıt yakılmasını (örneğin kömür, odun ve atık (!)) yasaklamaya karar verdi.

Bununla birlikte, duman kentsel havalandırma kanalları ile de azaltılabilir. Bunlar çoğunlukla doğu-batı ekseninde yer alan nehir vadileridir (Vistula ve Rudawa nehirleri).

Kraków'un kentsel havalandırma kanalları, ancak binalar çok yüksek değilse ve doğu-batı eksenini boyunca yönlendirilmişse şehre temiz hava besleyebilir ve kirli havayı sokaklarından çekebilir. Bunun nedeni Kraków'daki rüzgârların çoğunlukla batıdan ve bir dereceye kadar da doğudan esmesidir. Kuzey ve güney rüzgârları şehirde nadiren görülür.

Ne yazık ki, tepelik topografyası nedeniyle şehir sadece zayıf ve çok zayıf rüzgarlara maruz kalmaktadır (açık düzlükler veya deniz kıyısı ile karşılaştırıldığında).

Kraków'un şehir merkezindeki büyük bir çayır olan Błonia Common, Ana Pazar Meydanı ve çevresini havalandıran bir serinletici fan görevi görmektedir.

Yirmi yıldır Kraków'un enerji verimliliğinde kademeli bir iyileşmeye tanık oluyoruz. Kent sakinlerinin %70'i, evlerine ısıtma ve sıcak su sağlamak için en sürdürülebilir çözüm olarak görünen belediye ısıtma sistemini kullanıyor. Şehir yetkilileri, belediye konutları da dâhil olmak üzere 650 belediye mülkünün tamamını %100 sürdürülebilir hale getirmek için modernize etmeyi planlıyor.

Krakow Şehri için Düşük Emisyon Azaltma Programı aktiftir ve vatandaşlar için destekleyici hibeler ve bilgiler sunmaktadır. Şehir yetkilileri, evlerine çevre dostu bir yatırım yapmayı düşünen vatandaşlara maddi destek sağlamaktadır.

<https://mnk.pl>

All In Vakfi

Şehir çiftliği & paylaşım ekonomisi

Adres: Park Kleparski, ul. Prądnicka 7, 30-002 Kraków

All In Vakfı, ekoloji ve kurumsal sosyal sorumluluk alanında onlarca girişimi yönlendirmektedir.

All In, yeşil eğitim, kitap paylaşımı, gıda paylaşımı veya #Ecoswap için etkinlikler geliştirmektedir.

Bu benzersiz yer, 18 ortak lise, #allin ağının ortak yapıları, #zerowaste konusunda tutkulu yaşlı ve genç gönüllüler, kararlı yetkililer, aktivistler ve komşulardan oluşan bir topluluk tarafından oluşturulmuştur. All In, gençler arasında eylemlilik fikrini teşvik etmektedir.

All In bir gıda paylaşım noktası (All In Foodsharing), açık bir şehir bahçesi (All In Urban Farm), bir kitap paylaşım dükkânı veya herkesin gereksiz kıyafetlerini bırakıp ihtiyacı olanları alabileceği bir alan (All In Clothing) işletmektedir.

Tamamen ücretsiz olan bu girişimler, Kraków sakinlerine daha az atık seçimi yapmaları için ilham vermek ve hızlı moda ya da fazla yiyecekleri çöpe atmanın alternatiflerini göstermek için vardır.

Vakıf ayrıca çok sayıda öğrenci kuruluşunu, Kraków'un en iyi ortaöğretim okullarından öğrenci özyönetim organlarını, izcileri, vakıfları ve şehir hareketlerini bir araya getiren ve yasal yardım, mali destek ve ortaklarından alınan kuponlara dayalı bir teşvik sistemi sağlayan All In Card projesini yürütmektedir.

All In Vakfı <https://www.facebook.com/FundacjaAllIn>

Wawelska Kooperatywa Spożywcza

Gıda Kooperatifi

Adres: ul. Gertrudy 19, 31-048 Kraków

Gıda kooperatifleri, özel veya kamu şirketleri yerine kooperatif olarak örgütlenmiş gıda dağıtım noktalarıdır. Gıda kooperatifleri genellikle doğal gıdalar sunmaktadır.

Gıda kooperatifleri genellikle tüketici kooperatifleridir ve gıda üretimi ve dağıtımına ilişkin kararlar üyeleri tarafından alınır.

Tüm kooperatifler gibi gıda kooperatifleri de genellikle Rochdale İşbirliği İlkelerine dayanmaktadır:

- Gönüllülük ve Açık Üyelik
- Demokratik Üye Kontrolü
- Üyelerin Ekonomik Katılımı
- Özerklik ve Bağımsızlık
- Eğitim, Öğretim ve Bilgilendirme
- Kooperatifler arasında İşbirliği
- Topluma Duyulan Kaygı

Bir kooperatifin nasıl yönetileceğine ilişkin kararlar dış hissedarlar tarafından verilmediğinden, kooperatifler genellikle kurumsal benzerlerinden daha yüksek derecede sosyal sorumluluk gösterirler.

Wawelska Kooperatywa Spożywcza, doğrudan çiftçiden gelen taze ve iyi ürünlere erişim konusunda tutkulu bir grup insandan oluşmaktadır.

Yerel tarımı desteklemek, işbirliğini ve sosyal bütünleşmeyi teşvik etmek için çok sayıda eylemde bulunmaktadırlar. Kooperatif açık ve gönüllü bir üyeliğe sahiptir.

Kooperatife katılmaktan ve ilk gıda siparişinizi burada, kooperatif merkezinde veya internet üzerinden vermekten çekinmeyin.

Wawelska Kooperatywa Spożywcza

<https://www.facebook.com/wawelskakooperatywaspozywcz>
[a/?locale=pl_PL](#)

Targ Pietruszkowy

Organik & Yerel Gıda Pazarı

Adres: ul. Kalwaryjska 9-15, 30-509 Kraków

Yerel organik gıda ve yavaş gıda, Polonya'da son zamanlarda yaygınlaşan yenilikçi kavramlardır. Ancak Polonya'nın çoğu şehrinde yerel organik gıda satın almak hâlâ zordur.

Organik bir yerel gıda pazarı olan Targ Pietruszkowy (Maydanoz Pazarı) bu boşluğu doldurmaktadır.

Amaçları tüketici eğitimi sağlamak ve organik gıda üretimi ve tarım sektöründe sürdürülebilir gıda ve yerel küçük işletmeleri teşvik etmektir.

Onların da odak noktası önce kalitedir: yalnızca yerel organik gıda üreticilerinden, genişletilmiş tedarik zincirleri olmadan, yalnızca doğrudan dağıtım yoluyla.

Bu pazar herkes için daha iyi bir değer sunmaktadır: müşterilere işlenmemiş ve organik ürünler satmak, organik tarımı ve gıda üreticilerini sürdürmenin ve hem çevre hem de paydaşlar üzerinde olumlu bir etki yaratmanın bir yoludur.

Organik, mevsimlik ürünlere ve daha doğal bir yaşam tarzına duyulan tutku bu eşsiz mekanı yaratmıştır: Kraków'un yemek haritasında taze, yeni, kıskırtıcı bir nokta.

Geleneksel yöntemlerle işlenmemiş ürünler sunmakta ve yerel gıdaları unutulmaktan kurtarmaktadırlar. Kalite ve tazeliği garanti ediyorlar çünkü ürünleri haftada sadece iki kez, doğrudan yerel üreticilerden yerel organik pazar Targ Pietruszkowy'ye teslim edilmekte ve satılmaktadır. Online sipariş de verilebiliyor. Bu sayede gıda israfı da azalmaktadır.

Targ Pietruszkowy:

- Yerel yiyecekleri ve geleneksel yemekleri teşvik eder.
- Şehirde yenilikçi bir yavaş yemek konseptini teşvik eder.
- Şehirde insanlara ve onların refahına daha fazla odaklanan yeni bir yaşam tarzını teşvik eder.
- Gıda ve tarım sektöründeki yerel küçük işletmeleri teşvik eder.

Targ Pietruszkowy

<https://targpietruszkowy.pl/en>

Vistula Boulevards

Sürdürülebilir Kalkınma ve İklim Değişikliği ile Mücadele için Ortaklıklar- Vistula Boulevards

Adres: Bulwar Czerwieński , ul. Smocza 10, 31-069 Kraków

Evet, sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığı geliştirebiliriz. Ancak böyle bir koalisyon, bilgi, uzmanlık, teknoloji ve mali kaynakları harekete geçiren ve paylaşan çok paydaşlı ortaklıklarla el ele çalışmalıdır. Ancak o zaman tüm ülkelerde sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasını destekleyebiliriz. Çeşitli etkinlikler ve eylemler bu hedefe ulaşmamıza yardımcı olabilir.

1. Open Eyes Ekonomi Zirvesi, ICE Kraków Kongre Merkezi'nde her yıl düzenlenen bir zirvedir. Geniş kitleleri ekonomiye yeni ve açık fikirli bir bakış açısıyla bakmaya teşvik eden entelektüel ve uygulamaya yönelik bir harekettir. Bu aynı zamanda eylem çağrılarını ve ekonomiyi değerlere dayalı olarak anlamanın alternatif yollarını icat etmeyi de içermektedir. Uluslararası Değerler Ekonomisi Kongresi veya Open Eyes Ekonomi Zirvesi, çeşitli tematik alanlara ve şehirlere giden çok sayıda yol sunmaktadır. Tartışmalar, seminerler ve konferanslar düzenlemektedir. OEES yeni fikirlerin kaynaştığı bir pota, çeşitli ufukların birleşimi ve modern bir agoradır. Tanınmış politikacılar ve sosyal aktivistler, bilim insanları ve öğrenciler, gazeteciler ve sanatçıların görüşlerini bir araya getirir ve karşı karşıya getirir. Aynı zamanda çağdaş sosyal ve ekonomik düşüncenin en önemli ve en yeni trendlerini tanımak için en iyi fırsattır.
2. Yeşil Film Festivali uluslararası bir çevre filmleri festivalidir. Kraków'daki Vistula Bulvarları'nda açık hava

gösterimleri için bize eşlik edin. Her yıl film yapımcıları yeni alanları ortaya çıkarmak ve en acil çevre sorunlarına yeni bir bakış açısı sağlamak için büyük çaba sarf etmektedir.

3. River Sisters, doğal su ortamları için ortak bir tutkuya sahip bir çevre hareketidir. River Sisters kolektifi doğal kaynaklar, kadın gücü, eylem ve yaratıcı topluluk konularında çok güçlü duygulara sahiptir. Hareket, Vistula Nehri ve Polonya'daki diğer nehirler üzerinde çeşitli performanslar ve çevresel farkındalık eylemleri gerçekleştirmiştir.

Bunlar, iklim değişikliğinin azaltılması, uyum, etki azaltma ve erken uyarı için eğitim, farkındalık yaratma ve insan ve kurumsal kapasiteyi geliştirmenin yollarıdır.

Referring partner:

Euro-Idea Fundacja Społeczno-Kulturalna

ul. Podłężne 16/1,

30-218 Kraków, Poland

Phone: +48 795071528

Email: euroidea.fsk@gmail.com

<https://euroidea.wordpress.com>

Project:

Green Routes

Learning about sustainable trends in European cities and promoting sustainable solutions in urban areas

KA204 - Strategic Partnerships for adult education 2020-1-DE02-KA204-007652

<http://greenroutes.eu>